

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 5, 10 - 12
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 65 : 1 en 3**
- 4 Lezing van de wet**
- 5 Zingen : Gezang 154 : 1 - 3**
- 6 Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 Schriftlezing : 2 Timotheüs 2 : 1 - 13**
- 8 Zingen : Psalm 69 : 2 en 3**
- 9 Tekst : Mattheüs 5 : 10 - 12**
- 10 Prediking**
- 11 Zingen : Gezang 106 : 1 en 4**
- 12 Dankzegging en voorbede**
- 13 Dienst van de offergaven**
- 14 Slotzang : Lied 473 : 1, 4, 5 en 10**
- 15 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Jongens en meisjes, vinden jullie het fijn als jullie geslagen worden? Als je gepest wordt? Als niemand met je wil omgaan? Als ze je uitschelden? Als mensen allemaal leugens over je rondstrooien? Ik denk het niet, hè? Als mensen zo met je omgaan dan doet dat veel pijn. Er zijn mensen zelfs voor hun leven beschadigd door pesterijen, leugens of mishandelingen. Maar wat zegt de Heer Jezus nu in de zaligspreking van vanmorgen? Hij wenst zulke mensen geluk. Hij feliciteert zulke mensen. Dat is toch merkwaardig, hè jongens en meisjes. Maar dat is wat de Heer Jezus zegt. Hij zegt: 'Gelukkig als je vervolgd wordt vanwege de gerechtigheid.' **[JChr. feliciteert]**

Nu kun je niet alle pesterij of gevangenschap ook 'vervolging' noemen. Vervolging is pesterij om een bijzondere reden. En dat niet omdat je een bril draagt of rood haar hebt. Of omdat je niet zo goed kunt leren of sporten. Nee, het gaat erom dat je vervolgd wordt vanwege de gerechtigheid. Dan ben je te feliciteren.

En wat betekent dat nu: vervolgd worden vanwege de gerechtigheid. Dat woord gerechtigheid zijn we al eerder tegen gekomen in de zaligsprekingen. In vers 6. We hebben toen gezien dat de Heer Jezus met 'gerechtigheid' meer bedoelt dan dat we alleen maar eerlijk zijn. Ook meer dan dat we de dingen doen die alle beschaafde mensen vinden dat je moet doen. Gerechtigheid heeft in de eerste plaats met God te maken. Een mens die honger en dorst heeft naar gerechtigheid, is een mens die ernaar verlangt om in alles de mens te zijn waarover God zich kan verheugen. Een mens die beseft dat hij niet voor zichzelf leeft, maar voor de HERE. Het is een mens die heeft geleerd dat hij niet het centrum van het leven is. Maar dat hij geschapen is om voor God te leven en om zijn Schepper te dienen. **[vervolgd worden]**

Ik vrees dat juist op dit punt de Gereformeerde theologie een zwakke plek heeft. Met een zwakke plek bedoel ik niet echt een fout, maar wel een plek die het mogelijk maakt dat broeders en zusters een verkeerde houding aannemen. We komen dat tegen bij onttekingen, maar ook wel in andere situaties. In de gereformeerde traditie ligt een grote nadruk op het geloof. Door het geloof in Jezus Christus ontvangen we vergeving van onze zonden en eeuwig leven. Niet door onze werken, maar alleen door het geloof. Als broeders en zusters worden aangesproken over de manier waarop ze leven. Bijvoorbeeld omdat ze niet of nauwelijks de kerkdiensten bezoeken. Zonder dat daar verder een bij-

zondere reden voor is als gezondheid, dan hoor je geregeld zeggen: 'Ja, maar ik geloof wel.' Daar twijfelen dan ook niet aan. Wie zouden we zijn om daaraan te twijfelen. Maar de vraag is dan wel wat dat 'gelooven' inhoudt. **[Wat betekent geloven?]** Hoort bij geloven ook niet een bepaalde stijl van leven? Hoort bij geloven ook niet dat je bijvoorbeeld meedoet met die geloofsgemeenschap waarin Jezus Christus je zelf een plek heeft gegeven? En nu is dit niet een probleem van onze tijd alleen. In de Bijbel, ik denk bijvoorbeeld aan de brief van Jakobus, komt dit thema ook heel nadrukkelijk aan de orde. Geloof moet zichtbaar worden in onze daden. En dan noem ik nu even het bezoek van de kerkdiensten, maar je zou hier ook andere dingen kunnen noemen. Jakobus heeft het bijvoorbeeld over het omzien naar je broeder en zuster in nood. Hij schrijft: 'Als een broeder of zuster nauwelijks kleren heeft en elke dag eten tekort komt, en een van u zegt dan: 'Het ga je goed! Kleed je warm en eet smakelijk!', zonder de andere te voorzien van de eerste levensbehoeften - wat heeft dat voor zin? Zo is het ook met geloof: als het zich niet daadwerkelijk bewijst, is het dood.' De zaligsprekingen getuigen daar ook van. Geloven in Jezus Christus betekent dat je zijn leerling, zijn discipel wordt. Dus dat je in zijn voetsporen wil gaan. Dat Hij niet alleen iemand is die voor onze zonden gestorven is, maar dat Hij voor ons ook het begin is van een nieuwe mensheid waar wij ook bij willen horen. **[Geloven = leerling zijn]** Geloven betekent dat je een hart wil krijgen zoals Hij. Dat je door dezelfde Geest en hetzelfde verlangen beheerst wordt als Hij. Geloof in Jezus Christus zonder navolging van Hem is het woord geloof ten diepste niet waard. Jezus Christus wil ons niet alleen verlossen van het oordeel van God over onze zonden. Hij wil ons ook verlossen van ons zondige hart, onze zondige verlangens, van ons zondige leven. Zodat we ook van binnen nieuwe mensen worden. Zodat we die mensen worden zoals God die vanaf het begin had bedoeld.

Dit zijweggetje dat we opgegaan zijn, heeft ons ondertussen ook dichterbij gebracht bij de kern van onze tekst. Waarin het gaat over vervolging. Vervolging vanwege de gerechtigheid. Want waarom zouden mensen je willen vervolgen als je alleen maar goed doet? Waarom hebben de mensen Jezus Christus vervolgd? Waarom hebben ze Hem eigenlijk gehaat? Hij genas zieken. Hij zag om naar mensen in hun nood. Hij deed heerlijke wonderen waarover de mensen zich verheugden. Met vijf broden en twee vissen kon Hij een mensenmenigte voeden. Waarom hebben de mensen zich uiteindelijk dan tegen Hem gekeerd? **[Waarom Chr. vervolgd?]** De belangrijkste reden is de persoon van Jezus

Christus zelf. Niet zijn daden riepen weerstand op maar zijn woorden. Want Hij vroeg van de mensen in Hem te geloven. Mensen willen Jezus best inpassen in hun leven. Hij mag best bepaalde dingen voor de mensen doen en daar willen ze Hem ook nog wel voor bedanken. Ze zouden zelfs bereid zijn geweest om er voor te betalen. Maar het probleem met Jezus is dat Hij geen geld vraagt, maar je hart, je leven. Van nature zoeken we onszelf. Van nature zien we onszelf als middelpunt van het leven. Maar Christus vraagt dat we Hem tot het middelpunt van ons leven maken. Christus heeft het zo gezegd: "Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mijnentwil, die zal het vinden." (Mattheüs 16:25) Dat is een deel van de ergernis. Maar dat is dus wel wat Jezus bedoelt met gerechtigheid. Dat je weer gaat leven voor God. Zoals ons leven vanaf het begin bedoeld was. Het geloof in Jezus Christus vraagt alles van de mens. Maar wie is die Jezus van Nazareth, dat hij dat van mensen durft te vragen? In Johannes 6 noemt Jezus zichzelf het brood dat uit de hemel komt. Het brood van het leven. En je moet Hem eten om gered te worden. De mensen die deze woorden hoorden, ergerden zich eraan. En wat was hun reactie? Ze zeiden tegen elkaar: 'Dat is toch Jezus, de zoon van Jozef? We weten toch wie zijn vader en moeder zijn? Hoe kan Hij dan zeggen dat Hij uit de hemel is neergedaald?' Je ziet hoe de mensen hier Jezus willen terugbrengen tot menselijke proporties. Dit met het doel om zich te bevrijden van de claim die er van Jezus' woorden uitgaat. De Britse schrijver C.S. Lewis heeft dit bijzonder treffend onder woorden gebracht. *"Wij worden dus geconfronteerd met een angstwekkend alternatief. De man over wie wij spreken was (en is) precies wat Hij beweerde te zijn, óf Hij was gestoord óf erger. Het lijkt mij duidelijk dat Hij niet gestoord was en ook geen oplichter. Daarom, hoe vreemd of onwaarschijnlijk het ook moge lijken, zullen wij moeten aanvaarden dat Hij God was en is. God is in zijn menselijke vorm geland in deze door de vijand bezette wereld."* Hij bedoelde daar dit mee. Als je zoals de Heer Jezus beweert dat je de weg, de waarheid en het leven bent. Als je van jezelf zegt dat je de Zoon van God bent, dan zijn er maar drie mogelijkheden. Hij was een oplichter die voordeel probeerde te halen uit zijn bedrog. Gezien het feit dat Hij geen geld vroeg voor zijn wonderen is dat zeer onwaarschijnlijk. Of Hij was gestoord. Er is ook weinig reden om dat aan te nemen. Dat is er maar een conclusie mogelijk. Maar die conclusie roept ontzettend veel weerstand op. Die heeft Hem het leven gekost. **[Reden vervolging]** Dit was een belangrijke reden waarom de mensen

Jezus vervolgd hebben. Er is maar één weg om gered te worden en dat is je leven geven aan Jezus Christus.

Als we letten op het leven van Paulus, zijn leven als apostel, dan is dat de hoofdreden geweest waarom hij zo vaak is vervolgd. Hij wees Jezus aan als de enige mogelijkheid om gered te worden. Daarom hebben zoveel joden hem gehaat. Maar dat was ook de reden waarom Grieken en Romeinen hem hebben vervolgd. Als Paulus Jezus had gepresenteerd als een extra god die de mensen aan een rijtje goden konden toevoegen, dan had hij het lang niet zo moeilijk gehad. Dan waren de mensen in Efeze niet zo boos op hem geworden. Dan had de verering van Jezus naast die van Artemis een plek gekregen. Maar wie christen wil zijn, moet de dienst aan Artemis afzweren. Je moet breken met het oude leven en een nieuw leven beginnen. En dat roept weerstand op. Bij vrienden. Bij familie. Bij collega's. Want als je breekt met je oude leven, dan zeg je daarmee dat het oude leven niet goed was. En mensen die dat oude leven wel willen leven, voelen zich daarmee veroordeeld. Alsof zij niet goed leven en alsof jij weet hoe het dan wel moet. *[Wie andere afwijst]*

Deze exclusieve claim van de Here Jezus riep in zijn tijd weerstand op, en doet dat ook in onze tijd. Een hele hoop mensen in onze omgeving vinden het prima dat mensen het christelijk geloof aanhangen, maar dan wel als een van de mogelijkheden om je leven in te richten. Daar is iedereen vrij in. De een richt zijn leven zus in, de ander zijn leven zo. En dat is allemaal even goed. Als iemand zich daar goed bij voelt, dan heeft een andere niet het recht om te zeggen dat dat verkeerd is. Maar als de gerechtigheid je lief is, kun je niet meegaan in een dergelijke manier van denken. Want het is niet zo dat alles even goed is. Als de Here niet gediend wordt, dan is het niet goed. *[Ook vandaag weerstand]* Want de Here moet aan zijn eer komen. En de mens moet tot zijn bestemming komen. En dat is alleen mogelijk als je voor God leeft. Maar dat niet alleen. Als je de vreugde van het leven met Christus kent, als je weet wat voor fantastisch feest de Heer Jezus aan het voorbereiden is, dan is het wreed om een andere daarover in onwetendheid te laten. Als die ander daar niet naar wil luisteren, dan zullen we natuurlijk het zwaard niet oppakken of iemand op een andere manier dwingen in Jezus te geloven. Dat deed Jezus zelf niet, dus dat moeten wij ook niet doen. Als mensen aangeven de gemeente te willen verlaten, dan zullen we hierover met ze praten, als ze dat tenminste toelaten. Maar als ze bij hun keuze blijven dan lezen we ze gewoon af en dan maken we hun onttrekking be-

kend. Met verdriet. Dat wel, maar we zullen geen andere middelen gebruiken dan het Woord van God. Natuurlijk. Hoe is het mogelijk dat zoiets je niet raakt?

Maar dat is niet de enige reden, waarom Jezus Christus vervolgd werd. Ook om een andere reden stuitte Jezus op weerstand. Zelfs bij mensen die Hem onvoorwaardelijk wilde dienen. Bijvoorbeeld Johannes de Doper. We zien dat natuurlijk vaker in deze wereld. Bijvoorbeeld in oorlogstijd. Dan zie je soldaten hun leven geven voor hun kameraden of min of meer blind hun sergeant volgen. Heel het leven van Johannes stond in dienst van Christus, maar toch ging hij op een gegeven moment twijfelen of Jezus wel de Christus was, de nieuwe koning op de troon van David. Want Johannes verwachtte ten diepste toch een ander soort koning. Een koning die de vijanden neerslaat. Zijn eigen vijanden en de vijanden van het volk Israël. Maar wat hij ziet is geen koning die vijanden schrik aanjaagt. Hij stelt zich zeer vredelievend op. En dat zou nog verder gaan dan Johannes ooit had kunnen denken. Zo begreep Petrus Jezus niet toen Hij zich zonder verzet gevangen liet nemen door de Joden en Romeinse soldaten. Waarom verzet Jezus zich niet? Waarom toont Hij zijn macht niet aan zijn vijanden? Waarom slaat Hij ze niet neer? Waarom laat Hij allerlei valse beschuldigen over zich heen komen, zonder tegenspraak? **[Schijnbare zwakheid]** Jezus had het vaak gezegd, dat zijn Koninkrijk niet van deze wereld is. Daarmee bedoelde Hij niet alleen dat het meer omvatte dan de aarde. Hij bedoelde daar vooral mee dat zijn Koninkrijk op andere principes gebouwd is. Niet op geweld en macht. Maar in zijn schijnbare zwakheid zit zijn kracht. Zoals Jezus bij diverse zaligsprekingen duidelijk uit heeft laten komen. Het Koninkrijk van Jezus Christus is niet voor mensen die het goed met zichzelf getroffen hebben, maar voor mensen die hun geestelijke armoede erkennen en hun handen vol verwachting uitstrekken naar de hemel. Het is niet voor mensen die altijd uit zijn op feestvieren, maar die nooit verdriet hebben over onrecht en zonden. Het is niet voor de mensen die weten hoe je je zin doordrijft, maar voor zachtmoedige mensen. Het is voor mensen die hart hebben voor hun naaste in nood. Het is voor mensen die vrede zoeken met God en de mensen. Die bereid zijn daarvoor onrecht en lijden te aanvaarden. Dat zijn niet de mensen die in de ogen van de wereld veel zullen bereiken. Ze zullen vaak bespot worden, zoals Christus bespot werd. Ze zullen vaak als slappe mensen gezien worden, terwijl er juist veel kracht voor nodig is om je trots te overwinnen. Ze zullen als neerslachtig ervaren worden omdat ze schuld voelen over hun fouten en tekortkomingen. Maar Jezus

zegt tegen ze: 'Gelukkig zijn jullie, want jullie zijn ware kinderen van God. Jullie zullen het land bezitten en voor jullie is het Koninkrijk van de hemel.'

Op dit punt moet ik ook een waarschuwing laten uitgaan. Want de kerkgeschiedenis kent de nodige voorbeelden van mensen die zich aangetrokken voelen tot het martelaarschap. De martelaar zit in heel veel mensen. Want het is een manier om je goed te voelen als je met vermeend onrecht te maken krijgt. Het kan een manier zijn om aandacht en medelijden op te roepen. Het kan een manier zijn om je vast te bijten in je ongelijk. Het kan ook een manier zijn om toch via een achterdeur de werkheiligheid weer in te voeren. Kijk mij eens lijden. Nu heb ik de hemel toch wel verdiend. Een christen zoekt het lijden niet op. We zien dat de Heer Jezus ook nergens doen. Hij heeft de Joodse leiders nooit getreiterd of uitgedaagd. Hij heeft nooit het doel gehad om ze boos te maken. Hij heeft nooit gescholden. *[Opgepast voor gezocht]* Het woord 'addergebloed' kwam niet uit zijn mond maar uit die van Johannes de Doper. Hij deed slechts goed en onderwees slechts het Woord van de HERE. Daarvoor is Hij vervolgd en uiteindelijk gedood. Wie vervolgd wordt vanwege de gerechtigheid, gaat in de voetsporen van de Heer Jezus, gaat in de voetsporen van de profeten en de apostelen. En die mag zich verheugen, zegt de Heer Jezus. Verheugen omdat hij een nieuw mens is geworden. Hij mag zich verheugen omdat hij niet alleen in naam een kind van God is, maar ook in woord en daad. Hij mag zich verheugen omdat voor hem het Koninkrijk van de hemel is. Met die belofte eindigde de eerste zaligspreking en met deze belofte eindigt de Heer de laatste zaligspreking. *[Samenvatting]* In al de zaligsprekingen gaat het erom dat wij op deze aarde hemels leren leven. Om zo in deze wereld al iets te laten zien van de heerlijke liefde van God. Om zo al iets te laten zien van een toekomst waarin het hemels leven op aarde neerdaalt.

Amen